

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1911

Ἀριθ. ....

Ο

# ΑΡΓΟΣ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

## ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ  
Γ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Θ. Α. ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΣ

ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΓΡΑΦΕΙΟΝ  
ΑΠΟΚΟΜΜΑΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΑΚΗΣ Μ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

7. ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ, ΣΤΟΑ ΠΑΠΠΟΥ

Ζ  
Υ  
Θ  
Ο  
Μ  
Φ  
Ι  
Ξ

Π  
Α  
Γ  
Ο  
Σ  
Φ  
Ι  
Ξ

Ἀπόσπασμα

ΕΛΕΥΘ. ΒΗΜΑΤΟΣ

Χρονολογία

- 9. 6. 1929

ΓΕΝΕΑ ΠΟ

# ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΕΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ

## 15. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΟΣ

«Στενοχωρούμαι πολύ». — Ένας περιπάτος στήσ Κολώνες. — Τά δύο καφεενδάκια. — Η συγκοινωνία Αθηνών-Πειραιώς-περιχώρων. — Τό πρώτο παλάτι του Όθωνος. — Ένας μανάβης στό βασιλικό χορό! — Τό Δημοπρατήριο. — Οί τελάληδες· οί Έβραίοι· οί φραγκοπαπάδες· ό μπόγιας· ή χαρτορίχτες· ή τσιγγάνες· τά μάγια· οί βρυκολάκοι· τό ξόρκισμα. — Τό γκάζι· ή μαντάμ Ντετζόρτζι· «στά σκυλλιά». — Ο Βούλγαρης ζητεί έπειγόντως νά ίδη τόν βασιλέα.

### ΤΟΥ κ. ΣΤΕΦ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ

Α' ής ό Γεώργιος Έλαβε τήν έπιστολήν του δι' αδόχου τής Δανίας κατέστη μελαγχολικότατος. Νά πνίξη τό αίσθημα του ήτο σκληρόν και τού έφαινετο άδύνατον. Νά Έλθη εις αντίθεση με τούς γονείς του, ήτο πράγμα τό όποιον ήθελετο ότι έπρεπε ν' άποφύγη. Εις τό δίλημμα αυτό εύρίσκετο ή τρυφερά και εδαισθητος καρδιά του. Μόνος. Χωρίς ένα στενόν φίλον. Ένα συνομιλικα. Δέν ήξευρε πρός

όλάν τόν κόσμο. Ο Παράσχος ήτο ό δημοτικώτερος ποιητής τής Ελλάδος. Άπεκαλείτο έθνικός ποιητής, διότι έψαλλε τά κλήσ των ήρώων του 21. Όταν κατά τόν πανηγυρισμόν τής 25 Μαρτίου ό Άχιλλεύς Παράσχος άπήγγελλε ένα ποιήμα του, όλος ό κόσμος Έτραχε ν' άκούση τόν ποιητήν, ό όποιος ήτο τό ίνδαλμα του λαού. Τήν δημοτικότητα αυτήν ό Παράσχος διετήρησε μέχρι τού θανάτου του. Η κηδεία του άμοιάζε πρός τήν κηδείαν του Κομμουνιστού. Όλοι οι περίε του νεκροταφείου λός ήσαν γεμάτοι από λαόν. Ο Παράσχος έπήγαγε τακτικά εις τής Κολώνες. Εκεί έκαμνε τόν περιπάτον του. Εκεί έπαίρνε τόν έρατεινόν του. Εις τής Κολώνες έσύναζαν όλοι οι λογοτέχνη τών χρόνων εκείνων. Ο Γεώργιος Παράσχος. Ο Άριστοτέλης Βαλαωρίτης. Ο Έμμανουήλ Ροΐδης, ό όποιος έζηρηχο τότε εις περιπάτον και έφιππος. Ο Δημήτριος Βερναρδάκης, ό ποιητής τής «Μαρίας Δοξαπατρή». Ο Θεόδωρος Ορφανίδης, ό ποιητής τής «Χίου δούλης».

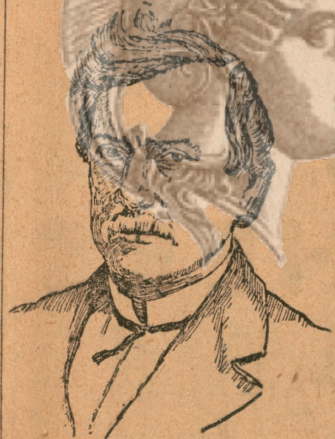
όπου τάρα ή νομαρχία. Περί τόν Έκατόγχειρα ήσαν τά χάνια. Οπου έπωλούντο άλογα, μουλάρια και γαϊδούρια, και όπου ή καρπός δια τήν συγκοινωνία με τά χωριά τής Άττικής. Τό πρώτο παλάτι του Όθωνος, τό χρησιμοποιήθεν μετέπειτα ως κατάστημα τής φωτογραφίας, ήτο εκεί όπου είνε σήμερα ή πολυκατοικία του Αφθονίου. Τό Βαρβακειον ύπήρχε, όπως και ή εκκλησία τής Ζωοδόχου Πηγής. Τό νομισματοκοπιον ήτο μεταξί τής αγοράς



Ο Νικόλαος Α. Λεβίδης  
(Ο μετέπειτα δημ. σύμβουλος, βουλευτής, ύπουργός, πρόεδρος τής βουλής, συγγραφέυς κ.λ.π.).



Ο ποιητής Δημ. Παπαρρηγόπουλος



Ο Κωνσταντίνος Παπαρρηγόπουλος

γλικής πρεσβείας και τού ύπουργείου τών Έσωτερικών. Τό θέατρον του Μπούκουρα έπισθεν του Βαρβακειου. Διάσημος τύπος τής παλαιάς αγοράς ήτο ό Δημητράκης ό Καμπούρης. Έπωλούσε τά καλλίτερα πουλερικά. Ο όποιος κατόρθωσε — ως διηγείται ό Νικόλαος Λεβίδης — νά προσκληθί και εις ένα βασιλικόν χορόν, προσελθών εις αυτόν με στολήν όπλαρχηγού!

— Μπρέ, Δημητράκη, του ειπε ό Νικόλαος Λεβίδης, όταν τόν άνεγνώρισε εις τόν βασιλικόν χορόν, πώς βρέθηκες εού έδω και τί στολή όπλαρχηγού είνε αυτή που φορείς;

— Κύρ Νικολάκη, άλλη ώρα θα σου τά εξηγήσω... άπήντησε χαμογελών ό πρώτος μανάβης τής παλιάς αγοράς.

Τό δημοπρατήριον κάθε Κυριακήν έπαρουσίαζε μίαν εξαρετικήν κίνησιν. Εις τήν πλατείαν έπωλούν

τό παλιά έπιπλα. Και ρούχα. Έκει και οι δημοπρασία. «Άλα ούνα, άλά ντούε, άλά τρέ». ΑΙ κατακυρώσεις έπ' όνόματι του δημοσίου. Εις τά πεζοδρόμια τής πλατείας, κρεμασμένα από τά παράθυρα και τής πόρτες τών μαγαζιών, φέσια, βράκες και φουσανέλλες. Άπ' εκεί έξεκινούσαν οι τελάληδες. Οί όποιοι διελάουον άνά τά συνοικία ότι έχάθη ένα μικρό παιδάκι ή μία κατοικα ή ένας γαϊδαρος. Και οι όποιοι έπαίρναν τά λεγόμενα «βρεθήκια». Άπ' εκεί έξεκινούσαν επίσης οι Έβραίοι. Οί όποιοι ήσαν Άθηναίοι από τόν καιρόν τής τουρκοκρατίας. Με τά πανέρια κρεμασμένα από τόν λαϊμόν. Και έφώναζαν: «Γυαλικά, μαστραπάδες, ποτήρια...» με γεινεάδες μακρούς, σαρκία πράσινα και ρούχα έβραϊκά. Και εις τά καλάθια τών όποιων οι μοσχομάγκες έρριπταν σταυρούς καμωμένους από καλάμια φιλά ή βέργια. Οί Έβραίοι ήσαν μιστοί, διότι ύπήρχεν ένας θρόλος ότι τάχα έπαιναν τό αίμα των μικρών παιδιών, άφοτ τά έβραϊαν προηγουμένως μέσα σ' ένα βαρέλι με καρφία. Άλλά περισσότερο μιστοί ήσαν οι φραγκοπαπάδες. Περί αυτών έπιστεύον ότι τάχα έπνιγαν τούς όρθοδόξους. Η καθολική εκκλησία ήτο πλησίον τών Ταξιαρχών. Άπό τότε εύρίχταν και οι φωνάζοντες εις τούς δρόμους: «Παλιά ρούχα ν' αγοράσουμε!» Μ' ένα τσουβάλι στην πλάτη. Έπισως ό μπόγιας που εκράτει εις τόν ώμον ένα ροπαλό με καρφία και με τόν όποιον εκτυποδσε τά σκυλιά κατάκέφαλα. Εις μερικά άπόκείτρα σπίατα ήσαν ή χαρτορίχτες που έρριχναν τά χαρτιά και πρόβλεπαν γάμους ή διαζύγια ή άλλα γεγονότα. Η τσιγγάνες, με τά βαμμένα νύχια και τά ντέφια, εύρίχταν στους δρόμους «κι έρριχναν τήν τήχη». Εις τούς έρατευμένους έκαναν τά «μάγια». Πολλοί έπίστευαν εις τά «φαντάσματα» που έβγαίναν τή νύχτα εις τής αυλές τών σπιτιών, δίπλα εις τό πηγάδι ή από κάτω από τήν κηματάρια. Άλλοι έφοβούντο τούς «βρυκολάκους». Και προς άποτροπήν όλων αυτών τών δεινών και πολλών νοσημάτων μετεχειρίζοντο τό «ξόρκισμα».

Από τό καφείνιο τής «Ωραίας Ελλάδος» έως τό Μοναστηράκι ήσαν από τή μία πλευρά τά μαγαζιά του πουλούσαν σεντοκία, φορτσέρια, κασέλλες, γυαλικά, και από τήν άλλη τά μπαρμπέρικα, όπως έκαλούντο τότε τά κουρεία. Τά μπαρμπέρικα είναν άπ' έξω κρεμασμένο ένα καλάμι με κόκκινο πανί. Στην πόρτα. Ο Μελέτης, εις τήν όδόν Αιόλου, ήτο ό καλλίτερος μπαρμπέρης τής εποχής. Έβαζε τό λαγήνι με τό ζεστό νερό και τή σαπουνάδα εις τό λαϊμό και με τά δάχτυλα του χεριού του άλειβε τό πρόσωπο του πελάτου. Όταν ήθελε νά ξυρίση τό «μπάμ τρελελέ», όπως έλέγετο τό κάτωθεν του στόματος γενάκι, έφώναζε του πελάτου «νά κινή μύγδαλο», νά φουσκώση δηλαδή έσωτερικώς με τήν γλώσσα του τό μέρος εκείνο. Και όταν ήθελε νά ξυρίση καλά τά μάγουλα, έφώναζε: «Κάνε τόν πλούσιο» και ό πελάτης έφούσκωνε και τά δύο του μάγουλα, σαν νά έπαίξε κλαρινέττο. «Πεσκίρι» έλεγαν τήν πετσέτα. Όταν δε τό ξύρισμα έτελειωνεν, ό μπαρμπέρης έδινε μιά μυτιά εις τόν πελάτην και του έλεγε:

«Με τής ύγειές σου, ή και γαμπρός».

Εις τή βιτρίνα του μαγαζιού μία γυάλα μικρή με άβδέλλες. Οί μπαρμπέρηδες τότε ήσαν και όλιγον Ιατροί. «Εκολλούσαν άβδέλλες», όπως έλεγαν. Έκοβαν και βεντοΐζες. Έβαζαν σερβιτάλια και βιζιγάντια. Και έβγαζαν και δόντια. Ο πρώτος που διαρίσθη έπίσημος όδοντοίατρος μετέπειτα εις τας Άθήνας ήτο ό Λεκόβιτς. Εις τήν όδόν Άγίου Μάρκου

και Αιόλου ήτο τό ζαχαροπλαστειον του Καρδαμάτη. Εις τήν όδόν Έρμού, όλιγον κάτωθεν του ύπουργείου τής Δικαιοσύνης, τό ζαχαροπλαστειον του Σαρρη. Κατόπιν άνοίξε παραπλευρώς τό ζαχαροπλαστειον του Σταύρου του Ακριβοπούλου. Εις πάροδον τής όδου Έρμού — εις τήν όδόν Μωκίανος — ήτο ή μυτταρία του Φερνιουδάκη. Μ' ένα μικρό περβολάκι εις τό βάθος. Άλλες μυτταρίες ήσαν: του Φιέ, Εις τό όχτιστο Κολωνάκι. Η γερμανική μυτταρία «Φιλαδέλφεια», εις τήν όδόν Ομήρου. Και μία άλλη, με περβολάκι, εκεί όπου είνε σήμερα τό ρεστοράν ό «Αβέρωφ».

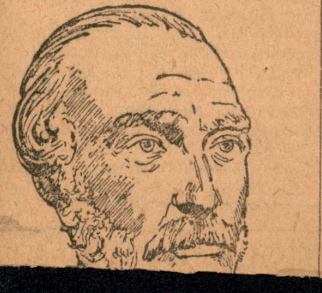
Τό «Γκάζι» δέν ήτο μόνον ή έταιρεία του Άεριοφωτος, που μόλις τότε ιδρύετο, ήτο και τό ενδιάμητα τών κοινών γυναικών. «Πάμε στό γκάζι», έλεγαν οι στρατιώται και οι κλητήρες με τήν κόκκινη γιακέττα και τό βουρδουλα στό χέρι. Διά τόν καλλίτερον κόσμον, ήτο ή μαντάμ Ντετζόρτζι. Με δύο-τρεις κορσιτες Γαλλίδες ή Ιταλίδες, ναυάγια διαφόρων ξένων θιάσων, που έδιναν παραστάσεις τόν χειμώνα εις τό θέατρον του Μπούκουρα. Άπέναντι του κήπου του Θεοδώρου Όρφανίου, ήτο μία κρυφή μαζίνον ντε πάας. Έλέγετο «Στά σκυλλιά», διότι εις τό στενό του δρόμου — ένα τυφλοσόκακο — δύο άγρια σκυλλιά δέν άφηναν τόν κόσμο νά περάση.

Επανελθών ό βασιλεύς εις τό Παλάτι έπληροφόρηθη ότι ό πρώτος ύπουργός Δημήτριος Βούλγαρης ειδοποίησε ότι έπεθύμει νά γίνη δεκτός υπό του βασιλέως «όσον τό δυνατόν ταχύτερα», καθόσον έπρόκειτο «περί ύποθέσεως σπουδαιοτάτης» — όπως ειχε παραγγείλη ό ίδιος.

Ο βασιλεύς άησύχησεν. Ησυνεργασία με τόν Βούλγαρην δέν του ήτο καθόλου εύχάριστος. «Όρα συνευτεύεσας όρίσθη ή δεκάτη προΐνη τής έπίουσης.

ΣΤΕΦ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΑΥΡΙΟΝ: Πώς έματαιώθη τό συνοικέσιον.



Ο Άλέξανδρος Ραγκαβής, τόν όποιον άπεκάλουν Βολταίρον τής Ελλάδος. Ο Άλέξανδρος Σούτσος και ό Παναγιωτάκης Σούτσος, οι δύο άδελφοί ποιηταί που έπαίξαν μεγάλον ρόλον τότε με τά ποιήματά των. Ο Στέφανος Ξένος, όσάκις ήρχετο εις τας Άθήνας — ό όποιος έξέδωσε τόν «Βρετανικόν Άστέρα», ένα θαυμάσιον εικονογραφικόν έργον, και ό...

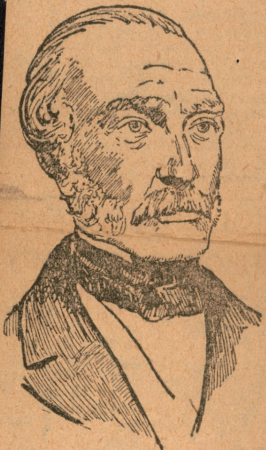
**Ο Νικόλαος Δ. Λεβίδης**

(Ο μετέπειτα δημ. σύμβουλος, βουλευτής, υπουργός, πρόεδρος της βουλής, συγγραφέας κ.λ.π.).



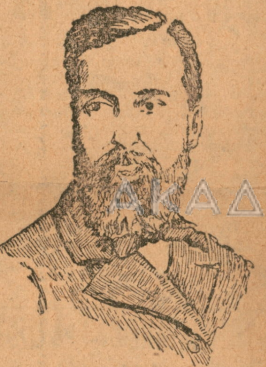
**Ο ποιητής Δημ. Παπαρηγόπουλος**

Ο Άλέξανδρος Ραγκαβής, τόν ὀποιόν ἀπεκόλουσεν Βολταίρον τῆς Ἑλλάδος. Ο Ἄλέξανδρος Σούτσος καὶ ὁ Παναγιωτάκης Σούτσος, οἱ δύο ἀδελφοὶ ποιητὰ πού ἔπαιζαν μέγαν ῥόλον τότε μετὰ τὰ ποιήματά των. Ο Στέφανος Ξένος, ὁσάκις ἤρχετο εἰς τὰς Ἀθήνας — ὁ ὁποῖος ἐξέδωσε τὸν «Βρετανικὸν Ἀστέρ», ἕνα θαυμάσιον εἰκονογραφικὸν περιοδικόν, καὶ ὁ ὁποῖος ἔγραψε καὶ τὴν «Ἡρώδα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως», ἔργον ἀναγνωσθὲν ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἕλληνας.



**Ο ποιητής Ἀλέξανδρος Σούτσος**

μυστήρεις τοῦ ψυχικοῦ πόνου θὰ ἤδυνάτο ν' ἀνακουφίσῃ τὸν Γεώργιον. Ἐχε ἀνάγκην νὰ διηγήσῃ μετὰ κάποιον διὰ τὸ ἀσθεμα αὐτοῦ, πού ἐπλημύριζε τὴν καρδίαν του. Ἐχε ἀνάγκην νὰ λάβῃ μίαν συμβου-



**Ο Ἐμμανουὴλ Ροϊζις**

λῆν. Ἐχε ἀνάγκην ν' ἀκούσῃ μίαν γνώμην. Τὸ δίλημμα, φοβερὸν, ὠρθότο πρὸ αὐτοῦ. Ἀδυσώπητον. Τραγικόν. Οἱ δύο Δαοὶ ὑποπίσται προσεπάθησαν νὰ ἐπουλώσουν τὸ τραῦμα. Νὰ παρηγορήσουν τὸν ἀπαρηγόρητον βασιλεῖα. Νὰ τὸν ἡσυχάσουν. Νὰ τὸν καταπραῖνουν. Νὰ καταπολεμήσουν τὴν νευρικὴν διέγερσιν ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶχε καταληφθῆ. «Στενοχωροῦμαι πολὺ, δὲν με χωρεῖ τὸ παλάτι», — ἔλεγε τοῦ Φούγγ, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶχεν ὁ βασιλεὺς ἰδιαιτέραν συμπάθειαν καὶ ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην. Οἱ περιπάτοι τὸν ἀνεκούφιζαν κάπως. Ἐχε ἐξέλθῃ μετὰ τὸν Φούγγ περὶ καὶ διηυθύνῃ πρὸς τῆς Κολώνες. Ἀργότερα ἔκαμε τὸν γύρον τῆς Ἀκροπόλεως.

Ἡ Κολώνες ἦσαν τότε ὁ περίπατος τῶν ρομαντικῶν. Τῶν ἐρωτευμένων, τῶν ποιητῶν. Τοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου. Τοῦ Δημητρίου Παπαρηγόπουλου. Ἄπ' ἐκεῖ ἡ νοσηρὰ φαντασία τῶν ρομαντικῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐβλεπε τὸ νεκροταφεῖον, τὸ ὁποῖον ἦτο πηγὴ ποιητικῆς ἐμπνεύσεως καὶ παρηγορίας τῶν ψυχικῶς πασχόντων. Ὁ «φανὸς τοῦ κοιμητηρίου», τὸ πασιγνώστον ποίημα τοῦ Δημητρίου Παπαρηγόπουλου, ἦτο τὸ κυρίαρχον τότε πνεῦμα καὶ αἴσθημα. Τάφοι, σκελετοὶ, κρανία, ἐρωμένα ὄχρα, πελινοφῶς, τάσεις πρὸς αὐτοκόνην, αὐτὰ ἦσαν τὰ συνήθη θέματα τῆς μουσῆς τῶν ποιητῶν. Ὁ βυρτανισμὸς εἶχε παραμορφωθῆ. Ὁ Βίκτωρ Οὐγγῶ, ὁ Λαμαρτίνος, ὁ Ἄλφρε ντε Μυσσέ, ἐξήγησαν τὴν φαντασίαν τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τῶν ὁποίων ἡ ἀνατλιχὴ ἰδιοσυγκρασία ἐδημιούργει ἰσχυρὰ αἰσθηματὰ σφοδρῶς ὑπερρωμαντικά. Τὰ ποιήματα τοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου ἐδιαβάζοντο ἀπὸ

γλικῆς πρεσβείας καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν. Τὸ θέατρον τοῦ Μπουκουρα ὄπισθεν τοῦ Βαρβακείου. Διάσημος τύπος τῆς παλαιᾶς ἀγορᾶς ἦτο ὁ Δημητράκης ὁ Καμπούρης. Ἐπαλοῦς τὰ κατάρθωσε — ὡς διηγείται ὁ Νικόλαος Λεβίδης — νὰ προσκληθῆ καὶ εἰς ἕνα βασιλικὸν χορὸν, προσελθὼν εἰς αὐτὸν μετὰ τὸν ὄπλαρχηγόν!

— Μπρέ, Δημητράκη, τοῦ εἶπε ὁ Νικόλαος Λεβίδης, ὅταν τὸν ἀνεγνώρισεν εἰς τὸν βασιλικὸν χορὸν, πᾶς βρέθηκες ἐοῦ ἔδω καὶ τὴν σπλὴ ὄπλαρχηγόν εἶνε αὐτὴ πὸ φορεῖς;

— Κύρ Νικόλακη, ἄλλη ὥρα θὰ σοῦ τὰ ἐξηγήσω... ἀπήντησε χαμογελῶν ὁ πρῶτος μανάβης τῆς παλαιᾶς ἀγορᾶς.

Τὸ δημοπατήριον κάθε Κυριακὴν ἐπαρουσίαζε μίαν ἐξαιρετικὴν κίνησιν. Εἰς τὴν πλατεῖαν ἐπαλοῦν-

πλάτων. Ὅταν ἤθελε νὰ ἐξυρίσῃ τὸ «μπὰν τρελελά», ὅπως ἐλέγετο, τὸ κάτωθεν τοῦ στόματος γενναίᾳ ἐφώνηζε τοῦ πελάτου «νὰ κἀνὴ μὴδ' αὐλοῦ», νὰ φουσκώσῃ δηλαδὴ ἐσωτερικῶς μετὰ τὴν γλώσσα του τὸ μένος ἐκείνου. Καὶ ὅταν ἤθελε νὰ ἐξυρίσῃ καλὰ τὰ μάγουλα, ἐφώνηζε: — «Κάνε τὸν πλοῦσιον» καὶ ὁ πελάτης ἐφούσκωνε καὶ τὰ δύο τοῦ μάγουλα, ὡς νὰ ἔπαιζε κλαρινέττο. «Πεοκίρι» ἔλεγαν τὴν περτοσία. Ὅταν δὲ τὸ ἐξυρίσῃ ἐτελείωνεν, ὁ μαριμπέτης εἶδεν μίαν ματιὰ εἰς τὸν πελάτην καὶ τοῦ ἔλεγε:

«— Μὲ τῆς ὑγείης σου, ἦ καὶ γαυπρός».

Εἰς τὴν βιτρίναν τοῦ μαγαζιοῦ μίαν γυῖα μὴ ἀβέβηλες. Οἱ μαριμπέτες τότε ἦσαν καὶ ὀλίγον ἱατροὶ. «Ἐκολλοῦσαν ἀβέβηλες», ὅπως ἔλεγαν. Ἐκοβαν καὶ βεντοῦζες, ἔβραζαν σερβιτάακια καὶ βιζιγάντια. Καὶ ἐβράζαν καὶ δάντια. Ὁ πρῶτος πὸ διωροθῆ ἐπίσημος ὀδοντοίατρος μετέπειτα εἰς τὰς Ἀθήνας ἦτο ὁ Λεοκόβιτς. Εἰς τὴν ὁδὸν Ἁγίου Μάρκου

Εἰς τῆς Κολώνες ὄπῃ ἦσαν δύο καφενεδάκια. Τὸ ἕνα ἐλέγετο τοῦ Χαλούλου. Καὶ τὸ ἄλλο τοῦ Μεταξᾶ. Καὶ αὐτὰ κέντρα πολιτικῶν συζητήσεων, ἀλλὰ καὶ φιλολογικῶν συνομιλιῶν. Εἰς τὰ καφενεδάκια αὐτὰ εὐχναζάν, τὸ ἀπόγευμα ἰδίως, ὁ καπετὰν Ρομπότης, ὁ πορπολιτῆς, ὁ καπετὰν Δαγκλῆς, ὁ στρατηγὸς τῆς ἐπανάστασεως, ὁ στρατηγὸς Μακρυγιάννης, ὁ ναύαρχος Κ. Νικόδημος, ὁ Ἀνδρέας Ψύλλας, ὁ Ὄθων Μακρυγιάννης, ὁ Δημήτριος Σούτσος, ὁ ἐπικαλούμενος «ὁ κυνηγός», ὁ Νικόλαος Λεβίδης, φοιτητῆς τότε, πολλοὶ ἐνθρωποι τῶν γραμμάτων καὶ καθηγηταὶ τινες τοῦ πανεπιστημίου, ὁ Βασιλεὺς Οἰκονομίδης, ὁ Κόκκινος, ὁ ὁποῖος ἀγαποῦσε πολὺ τὸ ροῦμι, ὁ Νικόλαος Σαρίπολος, ὁ Κωνσταντῖνος Παπαρηγόπουλος ὁ ἱστορικός, ὁ Αἰγινητῆς ὁ παθολόγος, ὁ Μακκίς, ἱατρός τῆς ἀσθεῖας, ὁ Μιλτιάδης Μπενιζέλος, ὁ ὁποῖος τοῦ ὁποῖου συγγενὴς ἦτο ἡ ἀγία Φιλοθέη. Τὰ λείψανά τῆς ἐφυλάσσοντο εἰς τὸν ναόν τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου, παραπλεύρως τοῦ Μητροπέδαρ. Καὶ ἔλου ἀκομῆ.

Ὁ βασιλεὺς ἐσυνήθιζε τότε νὰ διασχίῃ τὴν συνοικίαν τῆς Πλάκας. Κατῆρχετο ἀπὸ τοὺς «Ἐρηίδες» πρὸς τὴν παλαιὰν ἀγορὰν. Ἐπερνοῦσε τὰ τσαρουχάδικα — τὰ κατόπι ἀμπατζιδικὰ —, ἐβγαίνει εἰς τὴν Καπνικαρέαν, ὅπου ὁ στρατὸν τῆς ἐθνοφυλακῆς, ἀνῆρχετο τὴν ὁδὸν Ἐρμοῦ καὶ ἐπέστρεφε εἰς τὸ Παλάτι.

Ἡ πόλις τότε ἦτο περιορισμένη. Ἡ συνοικία τῆς Νεαπόλεως καὶ τοῦ Κολωνακίου δὲν ὄπῃ ἦσαν. Εἰς τὸ Μοναστηράκι ἐστάθμευαν ἡ λεγόμενες καρτόσες. Διὰ τὸν Πειραιᾶ. Ὁ σιδηρόδρομος δὲν ὄπῃ ἦχε. Ἡ συγκοινωνία μετὰ τὴν Ἀθῆνῶν καὶ Πειραιῶς ἐγίνετο μετὰ τῆς καρτόσας. Ὁ ἀμαξιάς, φουστανέλας, μετὰ ὄριστα στὸ κεφάλι ἡ κοῦφὸ ἢ φέσι, ἐκάλει τοὺς θέλοντας νὰ κατέλθουν εἰς τὸν Πειραιᾶ, φωνάζαν: «— Ἄλλος γιὰ τὸν Πειραιᾶ». Ἀπὸ πενήντα λεπτῶν. Εἰς τὴν καρτόσαν ἐμπαιναν πέντε. Καὶ ἐμπρὸς εἰς τὸν ἀμαξιά ἕνας ἢ δύο. Παρακάτω, περὶ τὸν Ἐκατόγχερα ἐστάθμευαν ἡ καρτόσες πὸ ἐχρησιμεύαν διὰ τὴν συγκοινωνίαν μετὰ τὴν Ἀθῆνῶν—Θεσβείας. Ἡ καρτόσες αὐτῆς εἶχαν τέσσαρα ἄλογα καὶ δέματα ἰσούου κρεμασμένα ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὴν καρτόσαν. Ὁ ἀμαξιάς εἶχε ἕνα καμουτάκι πελάριον πὸ ἔκαμε στράδες διὰ νὰ φοβῶνται τὰ ἄλογα καὶ νὰ τρέχουν. Ἡ ψεῖρες καὶ οἱ κοριοὶ ἔφθνοι ἐντὸς τῆς καρτόσας. Ὁ στρατὸν τοῦ ἱππικοῦ ἦτο ὅπου σήμερον αἱ φυλακαὶ τοῦ παλαιοῦ στρατῶνος. Ὁ στρατὸν τοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὸ Μπότσαρη, εἰς τὴν ὁδὸν Μυλλέρου. Τοῦ πεζικοῦ εἶχε τὴν παλαιὰ στρατῶνα. Τῆς πολιτοφυλακῆς εἰς τὴν ἁγίαν Εἰρήνην. Τῆς χωροφυλακῆς εἰς τὴν σημερινὴν ὁδὸν Ἡπίτη καὶ Σκούφου. Αἱ μεγάλαι φυλακαὶ ἦσαν εἰς τὸν Μεντρεσεῖ, ὁ ὁποῖος ἦτο σχολεῖον ἐπὶ τουρκοκρατίας. Σχολεῖον τουρκικόν. Τὸν ἱστορικὸν πλάτανον τοῦ Μεντρεσεῖ εἶχε φυτῶν ὁ διαβόητος ληστὴς Μπιμπίσσης, ὁ ἀχμαλιωτάς τὴν δούκισσαν τῆς Πλακεντίας. Ἐκτὸς τοῦ Μεντρεσεῖ ἦσαν ἀργότερα, καὶ αἱ φυλακαὶ τοῦ Τριγυγέτα, εἰς τὴν ὁδὸν Σαρρῆ. Καὶ μετὰ μερικά χρόνια, τοῦ Κόκκου εἰς τὴν ὁδὸν ἁγίου Κωνσταντίνου,



**ΑΘΗΝΩΝ**